

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет природничо-економічний
Кафедра географії та методики її викладання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ»

підготовка фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1. Загальна інформація про дисципліну

Назва	Регіональна економічна та соціальна географія
Мова викладання	українська
Викладачі	Лісовський Андрій Сергійович; Матуз Ольга Володимирівна
Профайл викладачів	http://geo.kpnu.edu.ua/
E-mail	lisovskyi@kpnu.edu.ua matuz@kpnu.edu
Сторінка курсу в MOODL	
Консультації	Консультації проводяться що понеділка та четверга о 14:00 год.; групові або одноосібні

2. Анотація

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія) з підготовки бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вона відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є територіальна організація світового господарства загалом та окремих країн зокрема. Міждисциплінарні зв'язки проявляються на теренах соціально-економічної географії, фізичної географії материків і океанів, географії природних ресурсів.

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістовних модулів:

- Вступ до курсу: основні положення дисципліни;
- Європейський, Азійський, Американо-Австралійський Африканський регіони.

3. Мета та завдання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія» передбачає засвоєння основних положень суспільної географії в частині знань про функціонування світового господарства, економік окремих країн, глобальних і регіональних ринків, міжнародного (географічного) поділу праці тощо.

Задля досягнення поставленої мети необхідно опрацювати відповідні літературні, картографічні та статистичні джерела; оволодіти понятійно-термінологічним апаратом

географічної науки; встановити міждисциплінарні зв'язки між даною та суміжними науковими дисциплінами.

4. Основні підходи до вивчення

Вивчення навчальної дисципліни має відбуватися на партнерській співпраці викладача та студента, особистісно орієнтованому підході до набуття знань окремим індивідом, принципах систематичності та послідовності в освітньому процесі.

5. Формат дисципліни

Комбіноване навчання (очний курс з елементами дистанційного навчання).

6. Результати навчання

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи розвитку, значення для суспільства.
- Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.
- Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
- Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.
- Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.
- Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.
- Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.
- Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

7. Очікувані результати навчання з дисципліни

Здобувачі вищої освіти повинні:

- визначати найбільш ефективні методологічні підходи та методичні засоби при здійсненні виробничої і дослідницької діяльності;
- розробляти програму регіональних галузевих або комплексних географічних досліджень та практично її реалізовувати;
- встановлювати просторові чинники прояву явищ і процесів;
- застосовувати комплексно методи географічних досліджень;
- аналізувати методологічні принципи організації виробничої діяльності для максимальної її ефективності;
- організовувати поетапно дослідницький та виробничий процеси, як-то постановка завдання, корегування діяльності, контроль та оцінювання її результатів.

8. Обсяг і ознаки курсу

НАЙМЕНУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ	ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
	денна форма навчання	заочна форма навчання

Рік навчання	3-4	4
Семестр вивчення	6-7	7-8
Кількість кредитів ЄКТС	10	10
Загальний обсяг годин	300	300
Кількість годин навчальних занять	100	42
Лекційні заняття	52	22
Практичні заняття	48	20
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	200	258
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

9.Пре реквізити курсу

Навчальна програма дисципліни націлює на проведення 52 лекційних і 48 практичних занять, які тісно пов'язані між собою. Відтак, організація навчання передбачає цілеспрямовану роботу студентів, виконання ними не лише аудиторних, але й індивідуальних і самостійних завдань аналітичної, евристичної та фахової спрямованості.

10.Політика курсу

(змістовне наповнення навчальної дисципліни)

Змістовий модуль I. Вступ до курсу: основні положення дисципліни

- Тема 1. Становлення та розвиток регіональної економічної географії зарубіжних країн.
- Тема 2. Сучасна політична карта світу.
- Тема 3. Міжнародні організації і союзи.
- Тема 4. Географія світових природних ресурсів.
- Тема 5. Географія населення.
- Тема 6. Науково технічна революція і світове господарство.
- Тема 7. Географія галузей світового господарства.
- Тема 8. Глобальні проблеми людства.

Змістовий модуль II. Європейський, Азійський, Американо-Австралійський Африканський регіони.

- Тема 9. Країни Західної Європи.
- Тема 10. Країни Північної Європи.
- Тема 11. Країни Південної Європи.
- Тема 12. Країни Центральної Європи.
- Тема 13. Країни Східної Азії.
- Тема 14. Країни Південно-Західної Азії та Аравійського півострова.
- Тема 15. Країни Центральної Азії.
- Тема 16. Країни Південної та Південно-Східної Азії.
- Тема 17. Країни Північної Америки.
- Тема 18. Країни Південної Америки.
- Тема 19. Країни Південної та Центральної Африки.
- Тема 20. Країни Північної та Західної Африки.
- Тема 21. Загальна характеристика Австралії та Океанії.

11.Рекомендована література

11.1. Основна

1. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник.-К.: Видавничий центр “Академія”, 2003. – 688 с.
2. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.- К.: В. Ц. “Академія”, 2005. – 704 с.
3. Білецький М. І. Соціальна географія: навч. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванус, Л. І. Котик. – Львів: Вид. ЛНУ, 2019. – 239с.

11.2. Додаткова

4. Соціально-географічна географія світу / за ред. С. П. Кузика – Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 256 с.
5. Юрківський В. М. Країни світу. – К. : Либідь, 1999. – 386 с.
6. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни. – К. : Либідь, 2000. – 416 с.
7. Голиков А. П. Та ін. Вступ до економічної та соціальної географії: Підручник/А. П. Голиков, Я. Б. Олійник, А. В, Степаненко.-К.: Либідь, 1996. –320 с.
8. Масляк П.О., Олійник Я. Б. Степаненко А. В. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу. – Київ, Лібра, 1996. –328с.

12. Інформаційні ресурси

12.1.Періодичні видання і збірники

1. Географія та основи економіки в школі.
2. Український географічний журнал.
3. Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету.

12.2. Інтернет-джерела

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://www.ukrcenter.com	Український центр
http://lib.meta.ua	Бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/	Словники України on-line
library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf	Бібліотека МАУП

Оцінювання. Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетенцій навчання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: - виступ з основного питання;

- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;

- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); - самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

Усні відповіді:

- Повнота розкриття питання;
- Логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- охайність оформлення письмової роботи.

6. Система оцінювання та вимоги

1 семестр

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Залік	Сума
Змістовий модуль 1 (100 балів)			100	100
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота		
50 балів	30 балів	20 балів		

2 семестр

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Іспит	Сума
Змістовий модуль 2 (60 балів)			40	100
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота		
30 балів	25 балів	5 балів		

Поточний контроль. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на лабораторному (практичному) занятті – **12 балів** за одну тему (за умови виконання всіх різновидів роботи, передбачених планами лабораторного чи практичного заняття).

1 семестр. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – **50 балів** (за умови виконання та звітування за всі різновиди роботи, передбачених планами заняття).

2 семестр. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – **30 балів** (за умови виконання та звітування за всі різновиди роботи, передбачених планами заняття).

Контроль за самостійною роботою (20/5 балів)

Контроль за самостійною роботою (20 балів)

Контроль за самостійною та індивідуальною роботою відбуватиметься у формі перевірки географічної номенклатури, робота над якою розвиває навички індивідуальної роботи та практичного застосування знань студента з навчальної дисципліни.

У першому семестрі максимальна кількість балів, яку може отримати студент за самостійну роботу складає 20 балів.

У другому семестрі максимальна можлива оцінка за самостійну роботу складає 5 балів.

Модульна контрольна робота.

1 семестр – 30 балів.

2 семестр – 25 балів.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів. Модульна контрольна робота складається з трьох теоретичних питань. Робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Максимально можлива оцінка за модульну контрольну роботу – 30 балів. Такого рівня робота має бути виконана грамотно і акуратно. Відповіді на питання контрольної роботи повинні бути повними, вичерпними, містити власні роздуми і приклади. Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Іспит (40 балів)

Якщо студент виконав всі завдання практичних занять, звітував на консультаціях чи заняттях про результати самостійної роботи, написав модульну контрольну роботу, то він одержує відповідні бали за перераховані види роботи і допускається до здачі іспиту. Іспит проводиться згідно графіку.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю)		незадовільно	не зараховано

	повторного складання)			
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			

Вивчення дисципліни передбачає академічну доброчесність студента, вміння бути самостійним, незалежним, креативним при виконанні самостійних завдань.